

НАТО і Афганістан

ЗАПИТАННЯ ТА ВІДПОВІДІ

2 У чому полягає місія НАТО в Афганістані?

4 Що таке МССБ?

6 НАТО діє самотужки?

8 Чого було досягнуто за допомогою міжнародної підтримки?

10 Як довго триватиме місія МССБ?

12 Яким буде майбутнє після завершення місії МССБ?

14 А як щодо Пакистану та інших країн-партнерів НАТО в регіоні?

У чому полягає місія НАТО в Афганістані?

НАТО очолює багатонаціональні сили в Афганістані для того, аби надати урядові Афганістану допомогу в побудові миру в країні, що відновлюється після десятиліть громадянської війни, а також запобігти тому, щоби вона знову стала притулком для терористів.

Потреба в присутності НАТО на території Афганістану виникла внаслідок терористичних нападів 11 вересня проти Сполучених Штатів Америки. Одразу після цих нападів Сполучені Штати розгорнули в Афганістані операцію з метою витіснення звідти терористичного угруповання Аль-Каїди, що взяло на себе відповідальність за напади 11 вересня, а також репресивного режиму талібів, що надавав притулок Аль-Каїді.

Після цієї операції у 2001 році було розгорнуто миротворчу операцію Міжнародних сил сприяння безпеці (МССБ). Спочатку МССБ були під проводом окремих країн-членів НАТО, однак у серпні 2003 року Альянс перебрав на себе командування силами.

В Афганістані МССБ перебувають за проханням демократично обраного уряду Афганістану. Їх присутність широко підтримується населенням країни. Присутність сил Альянсу на території Афганістану регламентується резолюцією Ради Безпеки ООН, яка визначає мандат МССБ.

Що таке МССБ?

Міжнародні сили сприяння безпеці (МССБ) це – багатонаціональні сили, що були розгорнуті на території Афганістану під проводом Альянсу в 2001 році. Їхній мандат полягає у примусі до миру і ґрунтується на Резолюції 1386 Ради Безпеки ООН відповідно до Розділу VII Статуту ООН.

Спершу діяльність МССБ мала на меті надання допомоги урядові Афганістану щодо гарантування безпеки в Кабулі та на його околицях. Після того як НАТО перебрала на себе командування МССБ у серпні 2003 року, ООН ухвалила поступове поширення повноважень контингенту МССБ за межі Кабула, на всю територію країни.

У рамках спільних зусиль міжнародного співтовариства МССБ працюють над створенням умов, за яких афганський уряд був би в змозі здійснювати свої повноваження в усій країні. Для здійснення своєї місії МССБ проводять декілька безпекових операцій, спрямованих на забезпечення захисту афганського народу, нейтралізацію мереж бойовиків та запобігання переховуванню екстремістів на території країни.

МССБ тренують, консультують і допомагають Афганським національним силам безпеки (АНСБ), аби вони могли перейняти на себе ці обов'язки. Сили під проводом НАТО також підтримують і допомагають Афганському уряду досягти ефективного управління, стати підзвітним перед народом та отримати широку громадську підтримку.

НАТО діє самотужки?

Діяльність НАТО в Афганістані є складовою частиною більш широких зусиль усього міжнародного співтовариства.

Станом на липень 2012 року у діяльності МССБ беруть участь п'ятдесят країн. Серед них – 22 країни, що не є членами НАТО, з усього світу, які співпрацюють з 28 союзниками по НАТО. Це робить МССБ найбільш могутньою коаліцією у новітній історії. Загалом вони становлять майже 25 відсотків країн – членів Організації Об'єднаних Націй, що підкреслює широку міжнародну підтримку місії МССБ.

Проблему Афганістану не можна розв'язати лише військовими методами. Ви рішення проблем країни потребує комплексного підходу, який би залучав цивільних та військових гравців і передбачав би заходи із підтримання безпеки у поєднанні з належним управлінням, забезпеченням верховенства права і довгострокового розвитку.

Таким чином, Альянс надає підтримку афганському урядові і діє в тісному контакті з іншими міжнародними гравцями, зокрема, Місією ООН зі сприяння Афганістану (UNAMA), Світовим банком, Європейським союзом (ЄС) та організаціями із розвитку.

Учасниками МССБ є:

(станом на липень 2012 року)

Австралія	Об'єднані
Австрія	Арабські Емірати
Азербайджан	Польща*
Албанія*	Португалія*
Бахрейн	Республіка Корея
Бельгія*	Румунія*
Болгарія*	Сальвадор
Боснія і Герцеговина	Сінгапур
Велика Британія*	Словаччина*
Вірменія	Словенія*
Греція*	США*
Грузія	Туреччина*
Данія*	Угорщина*
Естонія*	Україна
Ірландія	Фінляндія
Ісландія*	Франція*
Іспанія*	Хорватія*
Італія*	Чеська
Йорданія	Республіка*
Канада*	Чорногорія
колишня Югославська Республіка Македонія*	Швеція
Королівство Тонга	
Латвія*	
Литва*	
Люксембург*	
Малайзія	
Монголія	
Нідерланди*	
Німеччина*	
Нова Зеландія	
Норвегія*	

* Туреччина визнає конституційну назву Республіки Македонія.
* Країна – член НАТО

Чого було досягнуто за допомогою міжнародної підтримки?

Після падіння режиму талібів життя афганського народу значно поліпшилося в аспекті безпеки, освіти, охорони здоров'я, створення можливостей економічного розвитку та врядування.

- Збільшилася чисельність і підвищився рівень підготовки Афганських національних сил безпеки (АНСБ), які дедалі більше виявляються готовими перебирати на себе основні завдання в галузі безпеки. У 2001 році вони навіть не існували, а сьогодні Афганська національна армія стає повноцінним збройним формуванням, що має потенціал у галузі розвідки, медичного і матеріально-технічного забезпечення, а також авіатехніки.
- Паралельно зі зміцненням безпеки відбувається розбудова необхідної

інфраструктури, розвиток основних послуг та поліпшення умов життя.

- Після десятиліть конфлікту стрімко зростає економіка Афганістану: відкриваються нові ринки і дедалі більше людей відчувають переваги підвищення рівня життя.
- Афганський народ має змогу скористатися перевагами освіти. Відвідання шкіл зросло більш як у вісім разів порівняно з 2001 роком, причому до шкіл пішло значно більше дівчаток. Із 2002 року було підготовлено десятки тисяч нових вчителів.
- Значного прогресу вдалося досягти у галузі охорони здоров'я. Дитяча смертність знизилася вдвічі порівняно з 2003 роком, а середня тривалість

життя серед жінок зросла більш як на 20 років.

- Дедалі більше афганців прагнуть того, щоб їхні голоси були почуті. Після падіння режиму талібів, як гриби після дощу, почали виникати нові ЗМІ. До кінця 2011 року на території Афганістану діяло 75 телевізійних станцій, було зареєстровано близько мільйона Інтернет-користувачів і сотні друкованих видань, тоді як за часів талібів ЗМІ в країні майже зовсім не було.

НАТО допомогла створити умови, завдяки яким усі ці досягнення стали можливими. Північноатлантичний альянс продовжуватиме співпрацювати з Афганістаном, щоби допомогти країні стати самодостатньою.

Як довго триватиме місія МССБ?

До кінця 2014 року Афганські національні сили безпеки (АНСБ) цілком переберуть на себе відповідальність за гарантування безпеки свого народу і країни, і місію Міжнародних сил сприяння безпеці (МССБ) буде завершено. Це прагнення поділяють як Президент Афганістану Карзай, який після свого переобрання на пост президента у 2009 році висловився на підтримку завершення місії МССБ, так і міжнародна спільнота, включаючи НАТО.

Процес переходу повноважень до афганських органів влади розпочався у 2011 році. Звітотді МССБ поступово перейшли від ведення бойових дій до виконання завдань із стимулювання розвитку, зосереджених на навчанні, консультативній допомозі та підтримці афганських партнерів для того, аби вони остаточно перебрали на себе відповідальність за гарантування безпеки в країні і вдалося завершити перехідний період.

Виведення військ МССБ здійснюватиметься паралельно із досягненням прогресу на шляху перехідного періоду та у цілковитій координації з афганськими властями. Очікується, що до 2013 року АНСБ стануть спроможними виконувати провідну роль щодо гарантування безпеки по всій території країни. Виведення військ МССБ триватиме до кінця перехідного періоду, запланованого на кінець 2014 року.

Яким буде майбутнє

ПІСЛЯ ЗАВЕРШЕННЯ МІСІЇ МССБ?

Завершення місії МССБ у 2014 році не означатиме припинення співпраці між НАТО та Афганістаном. Під час зустрічі на вищому рівні у Чикаго в 2012 році керівники Альянсу ухвалили рішення про запровадження нової місії НАТО після 2014 року, яка буде спрямована на навчання, надання консультативної допомоги і підтримку афганських сил. Це рішення НАТО і країн-партнерів підкріплене зобов'язанням із забезпечення довгострокової фінансової стабільності Афганських національних сил безпеки (АНСБ) у рамках загальних зусиль міжнародної спільноти.

Ширше партнерство між НАТО і Афганістаном розвиватиметься і надалі в рамках Угоди про довгострокове партнерство, підписаній на Лісабонському саміті у 2010 році.

Заплановані заходи в рамках Угоди про довгострокове партнерство передбачають:

- заходи у галузі розвитку потенціалу, зокрема, військові освітні програми;
- інформування про негативний вплив корупції та сприяння ініціативам доброчесного врядування;
- допомога Афганістану у досягненні міжнародних стандартів авіаційної системи;
- підготовка в галузі планування на випадок цивільних надзвичайних станів і готовності до стихійних лих;
- заходи громадської дипломатії, спрямовані на поліпшення розуміння НАТО та її ролі в Афганістані.

З часом Довгострокове партнерство розвиватиметься з урахуванням зміни характеру місії НАТО в Афганістані та розвитку відносин НАТО – Афганістан.

Courtesy UN

А ЯК ЩОДО ПАКИСТАНУ ТА ІНШИХ КРАЇН-ПАРТНЕРІВ НАТО В РЕГІОНІ?

Країни в регіоні, а особливо Пакистан, відіграють важливу роль у забезпеченні тривалого миру, стабільності та безпеки в Афганістані. Ці дві країни поділяють зацікавленість у зниженні загрози екстремізму, сприянні поширенню безпеки і стабільності в усьому регіоні, а також розв'язанні проблеми наркоторгівлі. НАТО поділяє з ними ці інтереси та стурбованість.

Без сумніву, проблеми безпеки Афганістану і Пакистану взаємопов'язані і можуть бути вирішені лише за умови тісної співпраці. НАТО розвиватиме співробітництво з Пакистаном для того, щоб відрізати повстанцям доступ до зброї, фінансування і позбавити їх притулку в регіоні. НАТО визнає втрати, яких зазнала пакистанська армія у всесвітній боротьбі з тероризмом, і закликає Пакистан не відступати від обраного курсу.

© Australia MoD

НАТО продовжує співпрацювати з урядом Пакистану. Підтримка Пакистаном зусиль Альянсу і міжнародного співтовариства в Афганістані має вирішальне значення для успіху місії НАТО. Через Пакистан, на південь, проходить один із основних маршрутів постачання НАТО до Афганістану і в зворотному напрямку.

Партнери НАТО у Центральній Азії – Казахстан, Киргизстан, Таджикистан, Туркменістан та Узбекистан – усі так чи інакше надавали підтримку контингенту МССБ, зокрема, щодо права прольоту над своєю територією та оренди військових баз окремими державами-членами НАТО. Казахстан та Узбекистан (разом з Росією, Білоруссю та Україною) надали дозвіл на використання залізничних мереж для транспортування вздовж північного маршруту зброї несмертельної дії до Афганістану та в зворотному напрямку.

Мирний, стабільний і процвітаючий Афганістан сприятиме розвитку регіону і досягненню прогресу в боротьбі з незаконним обігом наркотиків, нелегальною міграцією, тероризмом і злочинністю.

Уже досягнуто відчутного успіху щодо гарантування безпеки та сприяння розвитку країни. Проте не все ще вдалося реалізувати. Так, афганському урядові належить і надалі докладати зусиль для забезпечення верховенства права та гарантування належного врядування, зокрема, у галузі боротьби з корупцією та захисту прав людини.

Досягнення прогресу в усіх цих напрямках є важливими для гарантування тривалої безпеки й стабільності в Афганістані. Без належного рівня безпеки не може бути економічного розвитку. Так само, без економічного процвітання неможлива справжня безпека. А без ефективного управління буде непросто, можна сказати неможливо, гарантувати безпеку та економічне зростання.

НАТО та міжнародне співтовариство продовжуватимуть докладати зусиль, щоб допомогти Афганістану в довгостроковій перспективі та забезпечити краще майбутнє для афганського народу.

“

Одного дня Афганістан стане самодостатнім, але ніколи не залишиться самотнім

”

Генеральний секретар НАТО
Андерс Фог Расмуссен

Докладнішу найсвіжішу інформацію і цифрові файли на цю та багато інших тем, пов'язаних з діяльністю НАТО, можна знайти у Вказівнику на веб-сторінці НАТО за адресою:
www.nato.int/a-z

Більше інформації про відносини України з НАТО українською мовою можна знайти на вебсайті :
www.nato.int/ukraine

NATO Public Diplomacy Division
B-1110 Brussels, Belgium
www.nato.int
infoproducts@hq.nato.int

